

Dr. Beeker

2011 wordt het jaar van de Q-Koorts!

Iedereen begint het nieuwe jaar met voorspellingen, dus laat ik daar ook eens aan mee doen. Ik voorspel dat 2011 ook in onze regio Q-Koorts gaat brengen. Niet iets om vrolijk van te worden overigens, want Q-Koorts is een ernstige ziekte. Maar kijk nou eens naar het plaatje van de RIVM over Q-Koorts verspreiding;

Dan is het toch heel opmerkelijk dat het in Utrecht en in het westen van ons land treft, evenals in de regio rond Haarlem, maar niet in de Ronde Venen! Laten we ons derhalve maar eens gaan voorbereiden;

Wat is Q-Koorts?

Q-Koorts is een infectieziekte die wordt veroorzaakt door een bacterie. Deze bacterie *Coxiella Burnetii* komt

voornamelijk

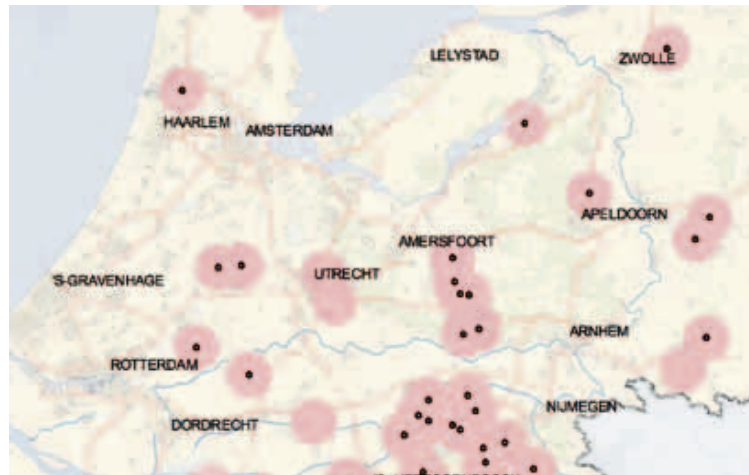
voor bij schapen en geiten. Tot 1937 was eigenlijk onbekend waardoor de ziekte ontstaat. Het was voor iedereen een vraagteken, een query (vandaar de Q). Als de besmette lammeren en geiten gaan lammeren (februari tot juni) komt deze bacterie tijdens de baring in de lucht. Met de wind wordt de verwekker voortgeblazen en door mensen ingeademd. Eenmaal in de longen begint het ziekteproces. Overigens wordt de bacterie ook wel bij koeien en andere beesten gevonden, maar dan veroorzaakt hij minder problemen.

Nadat iemand de bacterie in de longen heeft gekregen gaat deze zich vermeerderen, via de longblaasjes komen de beestjes in de bloedbaan en dan beginnen de ziekteverschijnselen; Het begint met een soort van griepachtige verschijnselen; hoesten, verkoudheid en soms wat koorts (overigens wordt 50% van de geïnfecteerden helemaal niet ziek). Maar nu begint het beeld van een gewone griep af te wijken, want de koorts wordt hoger en de patiënt is erg ziek, hij krijgt hoofdpijn en een longontsteking, veel hoesten en pijn op de borst. De meeste mensen herstellen daarna weer, maar een aantal blijft chronisch vermoeid. Mannen zijn vaker ziek dan vrouwen en rokers zijn langer ziek dan niet rokers.

Er is een aantal problemen;

- Het duurt 4 tot 6 weken voor je ziek wordt van de inhalatie van de *Coxiella Burnetii*, tegen die tijd ben je al lang vergeten dat je in de buurt bent geweest van een schapen- of geitenstal.
- De bacterie kan wel 5 kilometer met de wind worden meegevoerd, dan weet je helemaal niet dat onze kleine vriend Cb de verwekker zou kunnen zijn.
- De bacterie kruipt in de cellen van je lichaam en dat maakt therapie erg lastig.

Zoals opletende lezers inmiddels weten, kun je bacteriën te lijf gaan met antibiotica. Maar wat als die beestjes in je eigen cellen zitten? Je kunt moeilijk je eigen cellen

gaan bestrijden want dan blijft er niets over!

Antibiotica werken dus ook maar matig bij Cb.

Hoe stel je de diagnose?

- In eerste instantie moet je als huisarts er gewoon rekening mee houden dat er in deze periode sprake zou kunnen zijn van een Q-Koorts infectie. Let wel; de incubatietijd (periode tussen infectie en ziek worden) is 4-6 weken, de eerste zieken kunnen we dus pas in maart verwachten, de laatste in juli.
- Denk altijd aan Q-Koorts bij mensen met een serieuze longontsteking en ernstig ziek zijn.
- Je kunt als huisarts bloedonderzoek doen. Ongeveer twee weken na het ontstaan van de eerste ziekteverschijnselen, kan je in het bloed antistoffen tegen de bacterie aantonen, de afweer van het lichaam is dan op gang gekomen. Dat betekent ook dat je, als je wacht tot je de antistoffen hebt gevonden, al te laat bent.

De behandeling van Q-Koorts bestaat in eerste instantie wel uit het geven van antibiotica, doxycycline 200mg gedurende twee weken. Een simpel en goedkoop antibioticum. Maar het werkt dus vooral in de acute fase van de infectie, wacht je te lang dan zit onze vriend in de cel en wordt het allemaal een stuk

lastiger.

Voor rokers en mannen is deze behandeling prima geschikt, voor zwangere vrouwen en mensen met een zwakke weerstand moeten soms andere antibiotica gegeven worden. Het ministerie van Landbouw heeft gekozen voor een andere benadering; Het doel is om alle geiten en schapen te vaccineren tegen Q-Koorts voor 1-1-2011. Er bestaat namelijk al lang een vaccin voor dieren (voor mensen niet). Helaas is het zo dat Gerda Verburg, als toenmalig minister van Landbouw verantwoordelijk, te weinig vaccin had besteld en dat de doelstellingen niet worden gehaald. De volledige vaccinatie is nu uitgesteld tot 1-8-2011 en dat is, zoals u inmiddels hebt gelezen, na het lammerseizoen.

We zullen het beleven, maar ik ga er extra op letten dit jaar!

Jaco Beeker
info@drbeeker.nl
www.drbeeker.nl

Naschrift redactie:

Deze week werd bekend gemaakt dat het ministerie van VWS heeft besloten het Australische vaccin tegen Q-koorts (Q-VAX™) beschikbaar te stellen aan mensen die vanwege specifieke hart- en vaatziekten een verhoogd risico lopen om door Q-koorts langdurig en ernstig ziek te worden. De overheid volgt daarmee het advies van de Gezondheidsraad op.